

3

Polymorfizmus

Pojmy zavedené v 2. prednáške₍₁₎

- implementačná závislosť – minimálna
- súdržnosť – maximálna
- zodpovednosť – jedna jasne definovaná
 - miery dobrého návrhu tried
- duplicita kódu – súdržnosť
- priamy prístup k atribútom – závislosť,
zodpovednosť

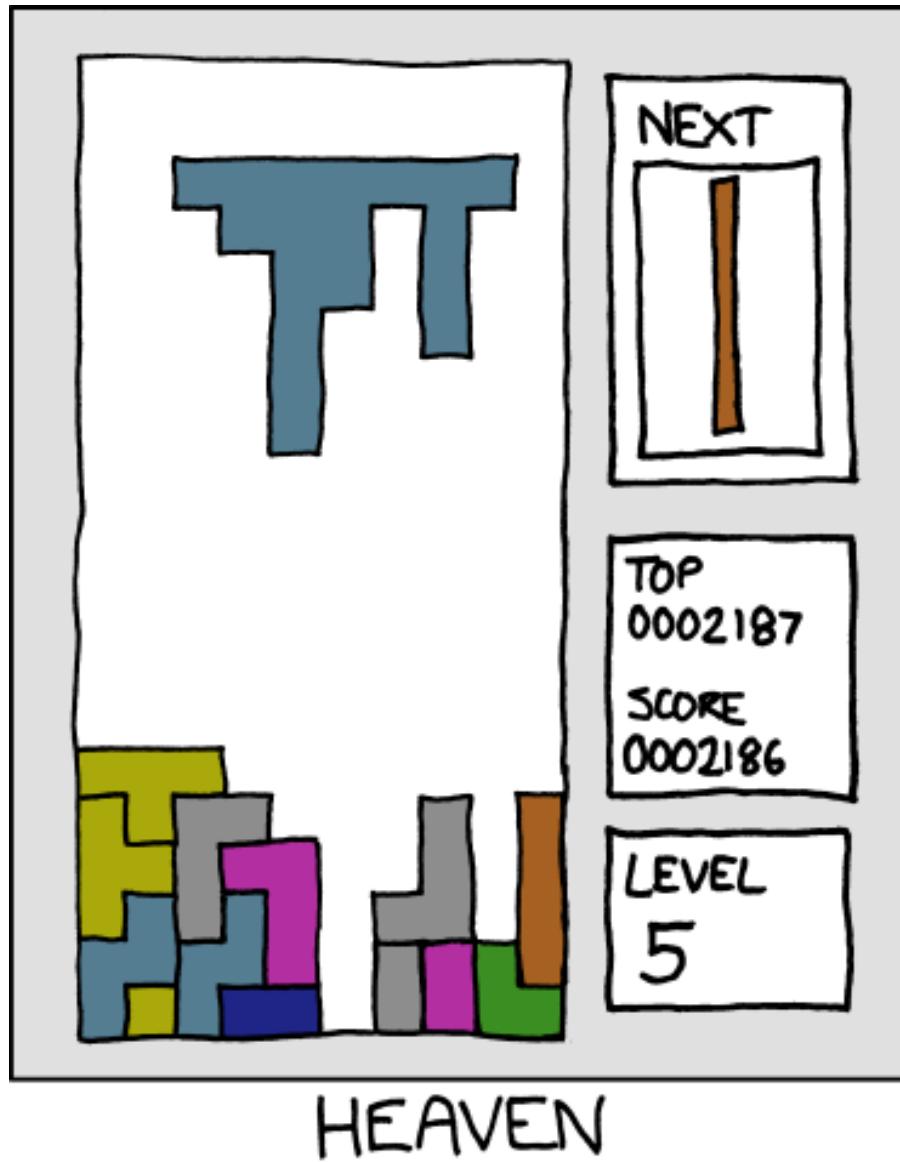
Pojmy zavedené v 2. prednáške₍₂₎

- refactoring
- zmena kódu bez zmeny jeho funkcie
- úpravy pre zlepšenie miery závislosti, súdržnosti a zodpovednosti
- overenie korektnosti refactoringu – regresné testovanie

Pojmy zavedené v 2. prednáške₍₃₎

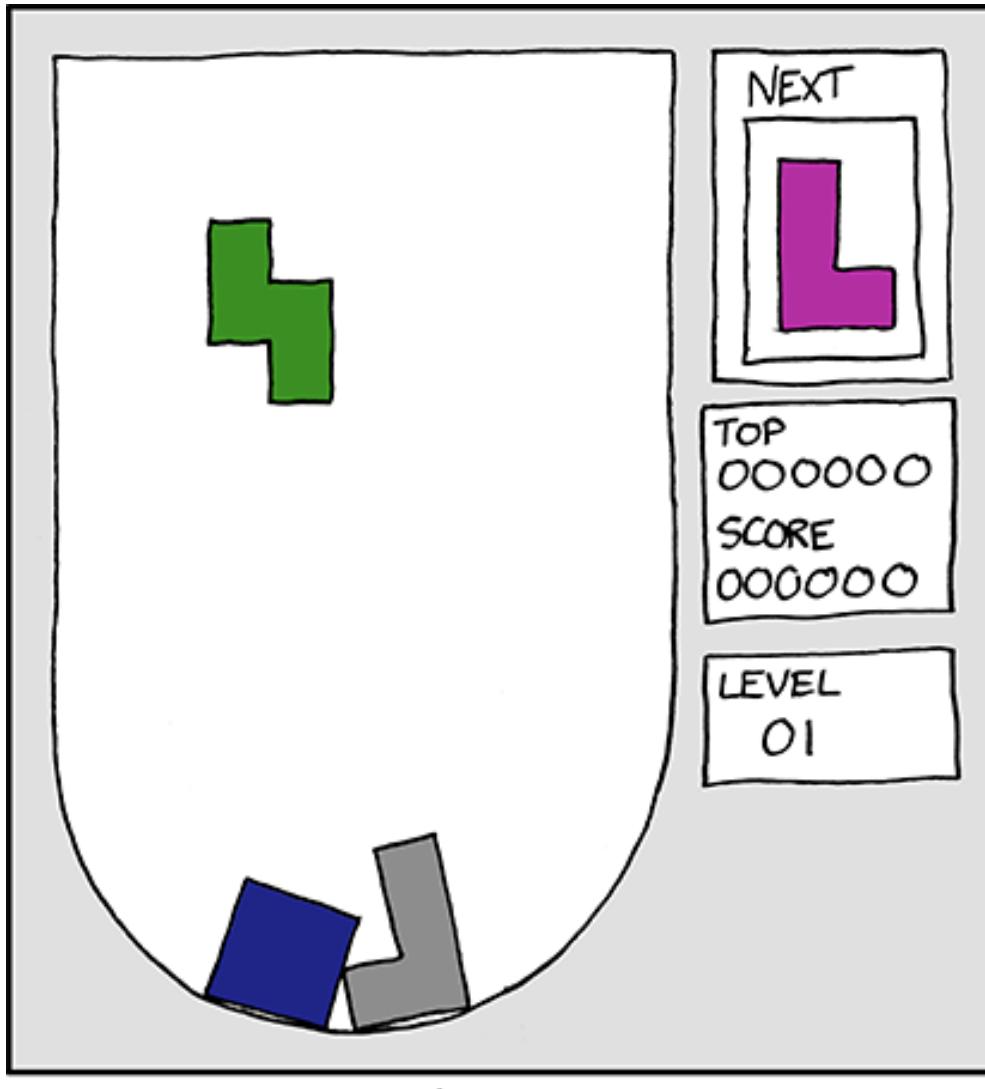
- HashMap – kontejner
- neusporiadaná množina usporiadaných dvojíc (klúč, hodnota)
- klúč – unikátny
- poskytuje hodnoty určené klúčom
- prechádzanie kontejnerom – cyklus for each

Ako sa úpravy programu tvária

<http://xkcd.com/888/>

Aké sú v skutočnosti

<http://xkcd.com/724/>

Ciel' prednášky

- polymorfizmus
- interface
- príklad: hra „World of FRI“

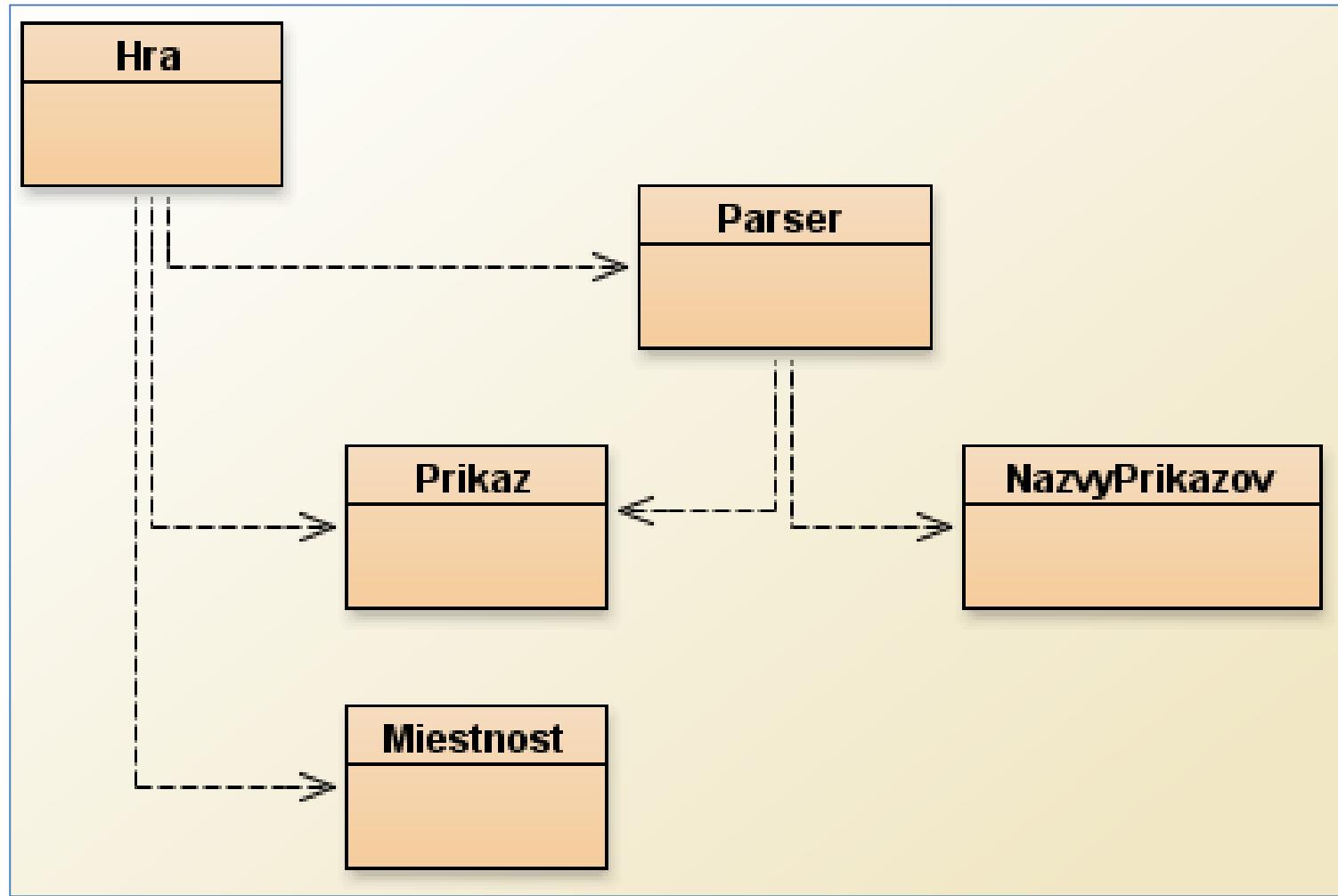
„World of FRI“

- ľubovoľné smery
- bez implementačnej závislosti
- výsledok refactoringu

Nová úloha

- pridať nový príkaz „ukaz“
- do terminálového okna sa vypíše informácia o miestnosti, v ktorej sa hráč nachádza
- kde sa pracuje s príkazmi?

WoF – diagram tried

Kde sa pracuje s príkazmi?

- trieda NazvyPrikazov
 - udržiava zoznam názvov príkazov
 - odpovedá na otázku „jePrikaz“
- trieda Parser
 - načítava text príkazu z okna terminálu
 - rozkladá ich na dvojice príkaz, parameter
 - požiada o inštanciu triedu Prikaz

Kde sa pracuje s príkazmi?

- trieda Prikaz
 - uchováva názov príkazu a prípadný parameter
- trieda Hra
 - vykonáva príkazy

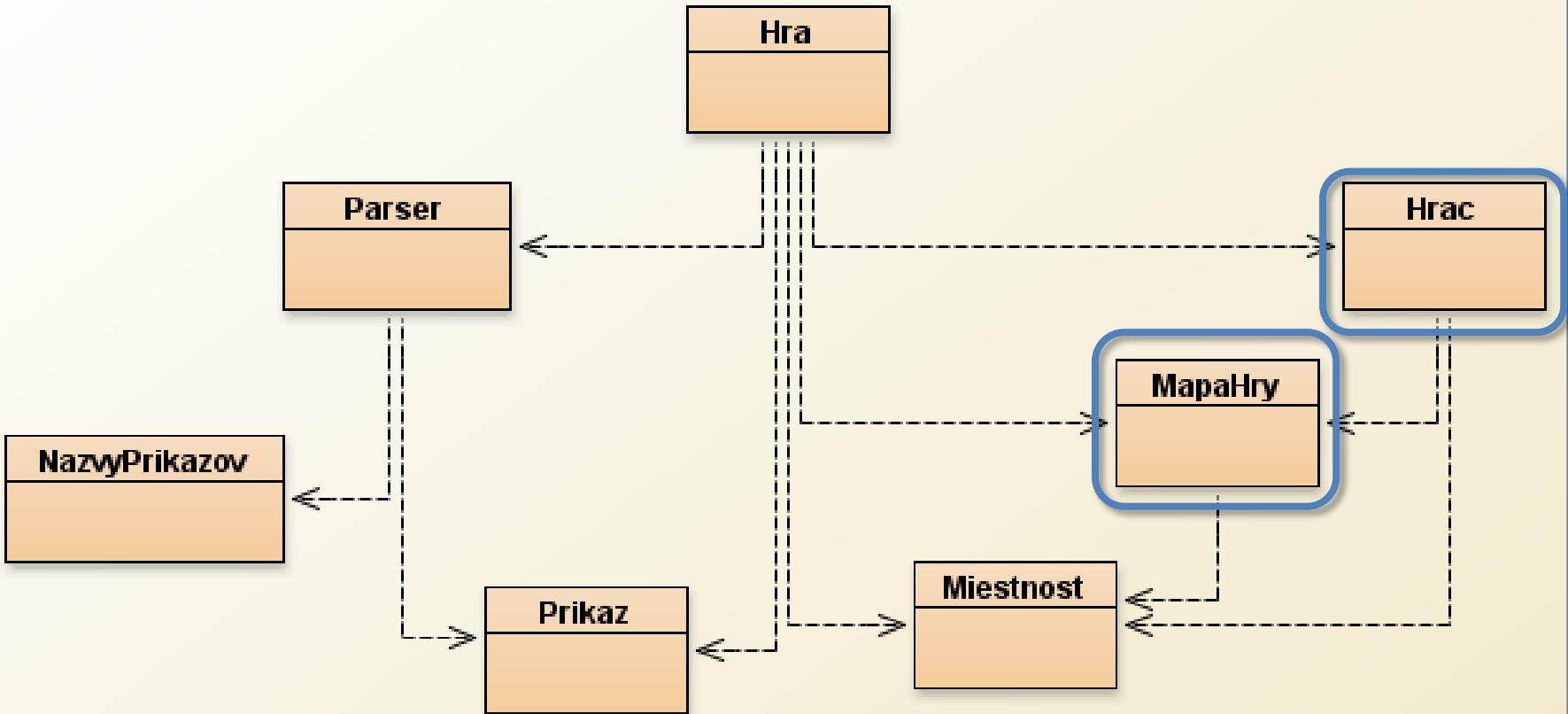
Úlohy triedy Hra

1. Riadenie priebehu hry
 2. Udržiavanie informácií o hráčovi (aktuálna miestnosť)
 3. Vytváranie miestností – „mapa hry“
 4. Vykonávanie príkazov
-
- veľa úloh – refactoring

Refaktoring triedy Hra₍₁₎

- informácie o hráčovi do samostatnej triedy
- vytvorenie mapy hry do samostatnej triedy

Refaktoring triedy Hra₍₁₎

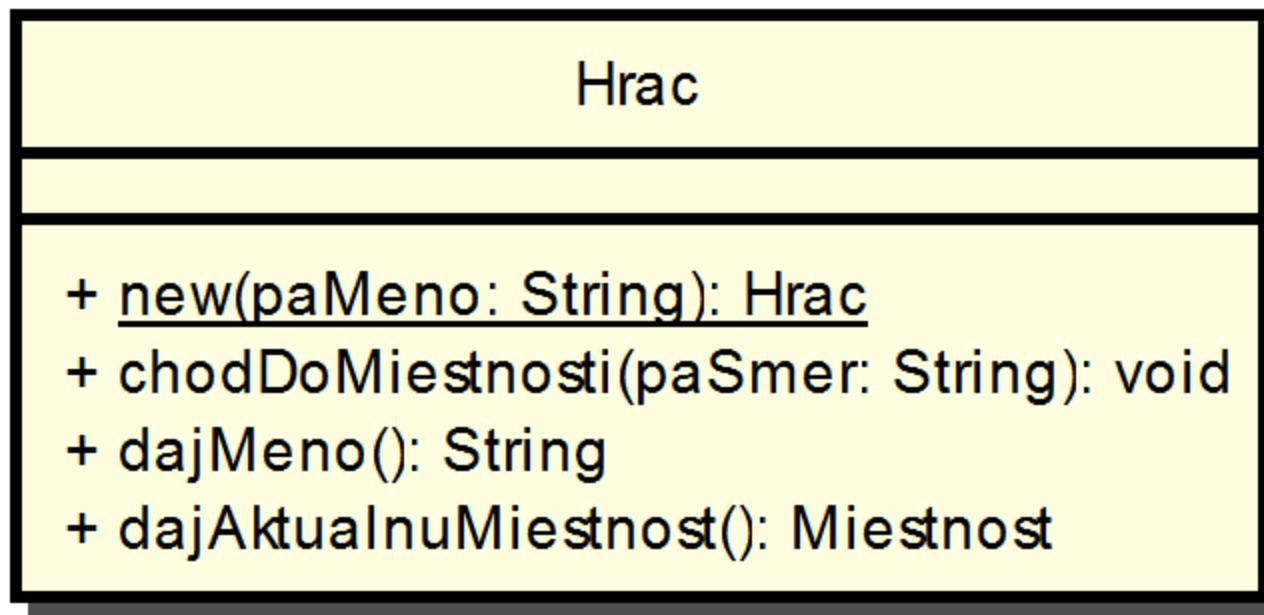

Trieda MapaHry

MapaHry

- + dajInstanciu(): MapaHry
- + dajVychodziuMiestnost(): Miestnost

Trieda Hrac

Vykonávanie príkazov

- Hra – metóda vykonajPrikaz
 -
- možnosti:
 - trieda Prikaz
 - nová trieda
- vykonávanie príkazu → práca s dátami príkazu → zodpovednosť triedy Prikaz

Metóda vykonajPrikaz v triede Hra₍₁₎

```
private boolean vykonajPrikaz(Prikaz paPrikaz)
```

```
{
```

```
    boolean jeKoniec = false;
```

```
    if (paPrikaz.jeNeznamy()) {
```

```
        System.out.println("Nerozumiem");
```

```
        return false;
```

```
}
```

```
...
```

Metóda vykonajPrikaz v triede Hra₍₂₎

...

```
String nazovPrikazu = paPrikaz.dajNazov();
if (nazovPrikazu.equals("pomoc")) {
    vypisNapovedu();
} else if (nazovPrikazu.equals("chod")) {
    chodDoMiestnosti(paPrikaz);
} else if (nazovPrikazu.equals("ukonci")) {
    jeKoniec = ukonciHru(paPrikaz);
}
return jeKoniec;
}
```

Závislosti metódy vykonajPrikaz

- metóda vykonajPrikaz v hre je závislá od metód:
 - vypisNapovedu
 - chodDoMiestnosti
 - ukonciHru
- tieto metódy treba preniesť tiež

Sprístupnenie hráča v triede Prikaz

- v hre je hráč atribútom aHrac
 - v príkaze ako parameter metódy vykonaj
-
- v hre je príkaz parametrom metódy vykonajPrikaz
 - v príkaze sú vlastnosti príkazu priamo prístupné

Metóda vykonaj v triede Prikaz₍₁₎

```
public boolean vykonaj (Hrac paHrac)
```

```
{
```

```
    boolean jeKoniec = false;
```

```
    if(jeNeznamy()) {
```

```
        System.out.println("Nerozumiem");
```

```
        return false;
```

```
}
```

```
...
```

Metóda vykonaj v triede Prikaz₍₂₎

...

```
String nazovPrikazu = dajNazov();
if (nazovPrikazu.equals("pomoc")) {
    vypisNapovedu();
} else if (nazovPrikazu.equals("chod")) {
    chodDoMiestnosti(paHrac);
} else if (nazovPrikazu.equals("ukonci")) {
    jeKoniec = ukonciHru();
}
return jeKoniec;
}
```

Kde sa pracuje s príkazmi?

- trieda Prikaz
 - uchováva názov príkazu a prípadný parameter
 - vykonáva príkazy
- trieda Hra
 - žiada príkaz o vykonanie (ako celok)

Úlohy triedy Hra

1. Riadenie priebehu hry

- refactoring dokončený
- rozšírenie funkcií hry – príkaz ukaz

Nový príkaz „ukaz“

- dve rôzne riešenia
 - nový príkaz do triedy Prikaz
 - nové triedy – vykonanie každého príkazu

Nový príkaz do triedy Prikaz

- pozitívum riešenia
 - mechanické rozšírenie súčasného stavu
- negatíva riešenia
 - zväčší sa veľkosť triedy
 - zhoršuje sa udržiavateľnosť

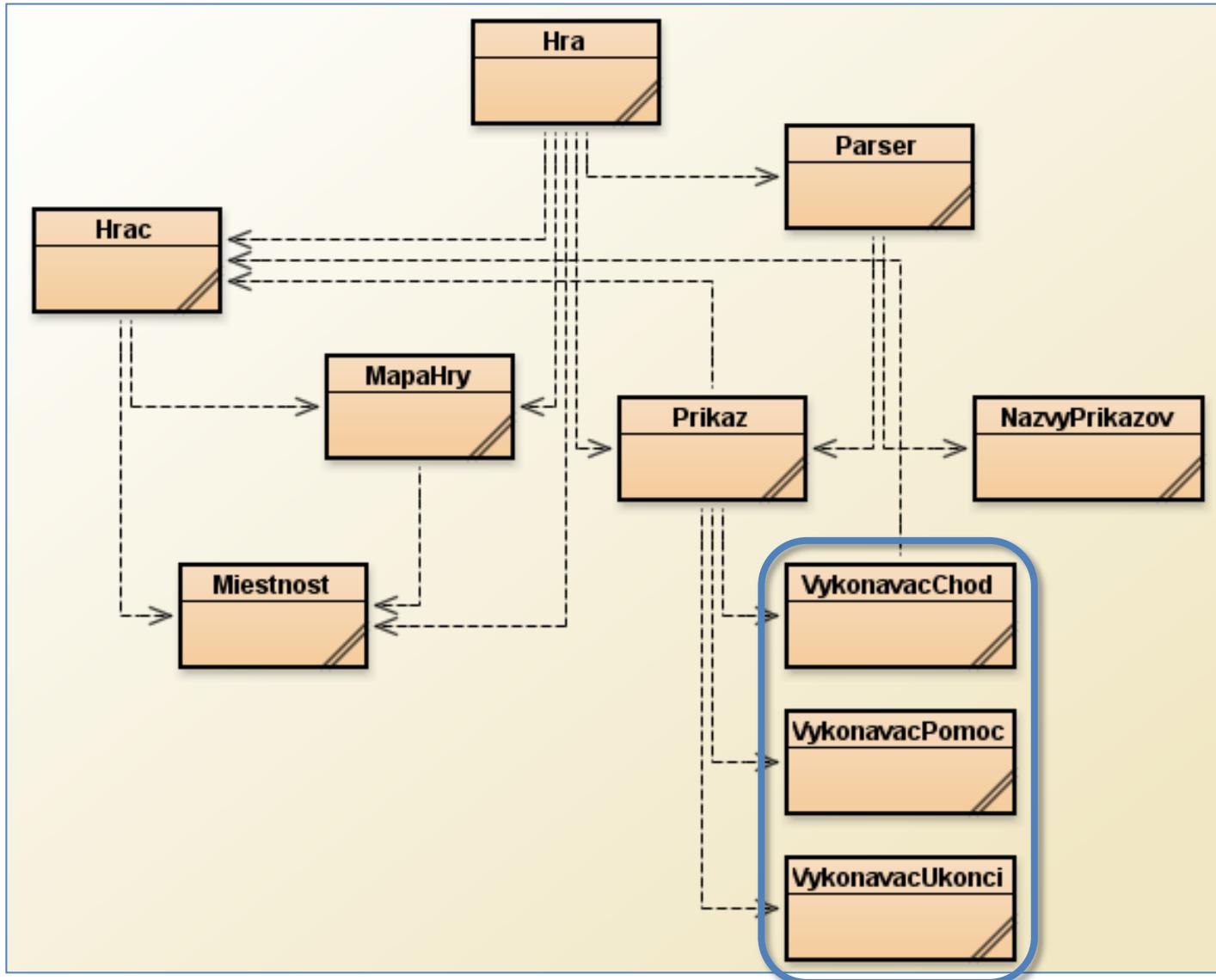
Triedy na vykonávanie

- riešenie – vykonávanie každého príkazu (podľa názvu) v samostatnej triede
- pozitívum riešenia
 - každá trieda má jasne určenú zodpovednosť
 - pridanie príkazov nemá vplyv na už zavedené
- negatívum riešenia
 - väčší počet tried

Refaktoring – triedy vykonavacov

- VykonavacChod
 - void vykonaj(Hrac paHrac, String paParameter)
- VykonavacPomoc
 - void vykonaj()
- VykonavacUkonci
 - boolean vykonaj(String paParameter)

Model tried „WoF“

Ukážka novej triedy

```
public class VykonavacPomoc
```

```
{
```

```
    public void vykonaj()
```

```
{
```

```
        System.out.println("Zabudil si. Si sam. Tulas sa po fakulte.");
```

```
        System.out.println();
```

```
        System.out.println("Mozes pouzit tieto prikazy:");
```

```
        System.out.println(" chod ukonci pomoc");
```

```
}
```

```
}
```

Metóda vykonaj v triede Prikaz

```
if (nazovPrikazu.equals("pomoc")) {  
    vypisNapovedu();  
} else if (nazovPrikazu.equals("chod")) {  
...  
}
```

```
if (nazovPrikazu.equals("pomoc")) {  
    VykonavacPomoc vykonavac;  
    vykonavac = new VykonavacPomoc();  
    vykonavac.vykonaj();  
} else if (nazovPrikazu.equals("chod")) {  
...  
}
```

Metóda vykonaj v triede Prikaz – cieľ

```
public boolean vykonajPrikaz(Hrac paHrac)
```

```
{
```

```
    if (jeNeznamy()) {
```

```
        System.out.println("Nerozumiem");
```

```
        return false;
```

```
}
```

```
Vykonavac vykonavac;
```

```
vykonavac = aPrikazy.dajVykonavac(aNazov);
```

```
return vykonavac.vykonaj(paHrac, aParameter);
```

```
}
```

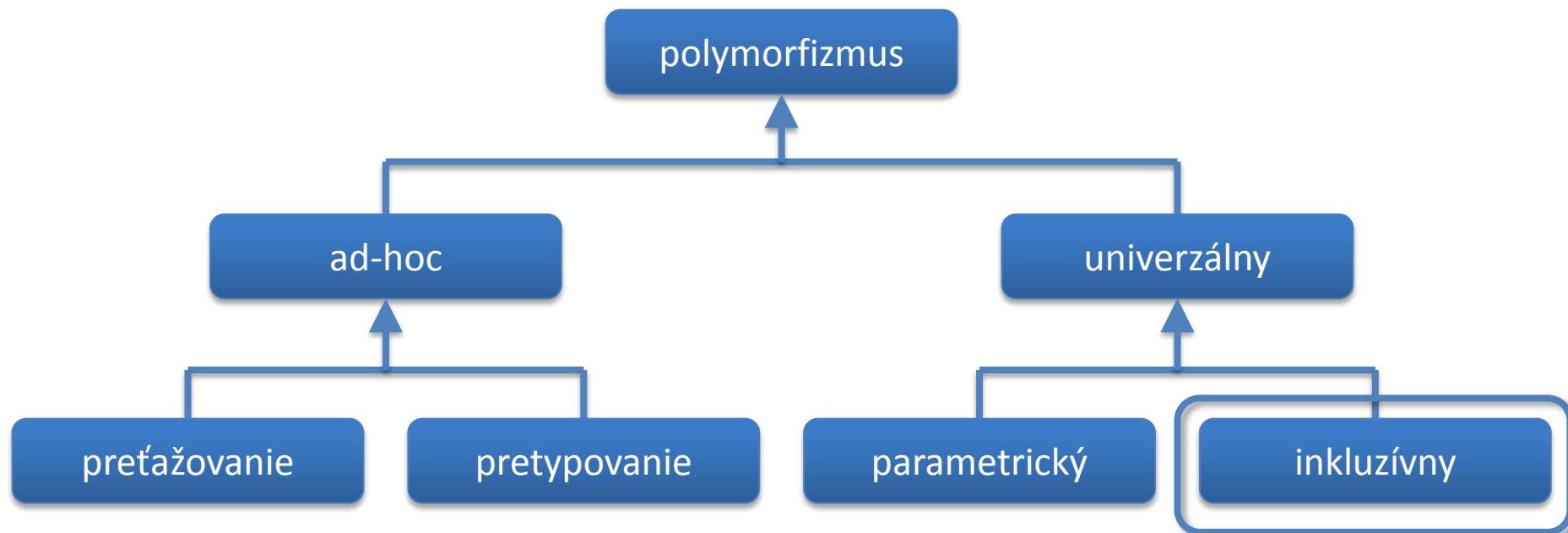
Polymorfizmus₍₁₎

- riešenie možné vďaka polymorfizmu
- polymorfizmus:
využitie určitej špeciálnej situácie, keď dva rôzne objekty môžu prijať tú istú správu a pritom každý z nich reaguje inak – použije inú metódu

Polymorfizmus₍₂₎

- odosielateľ správy sa nestará o typ adresáta
 - zjednodušenie na strane odosielateľa
- postačuje, že adresát je schopný správu prijať
 - má správu v rozhraní
- každý adresát použije svoju metódu

Polymorfizmus – druhy

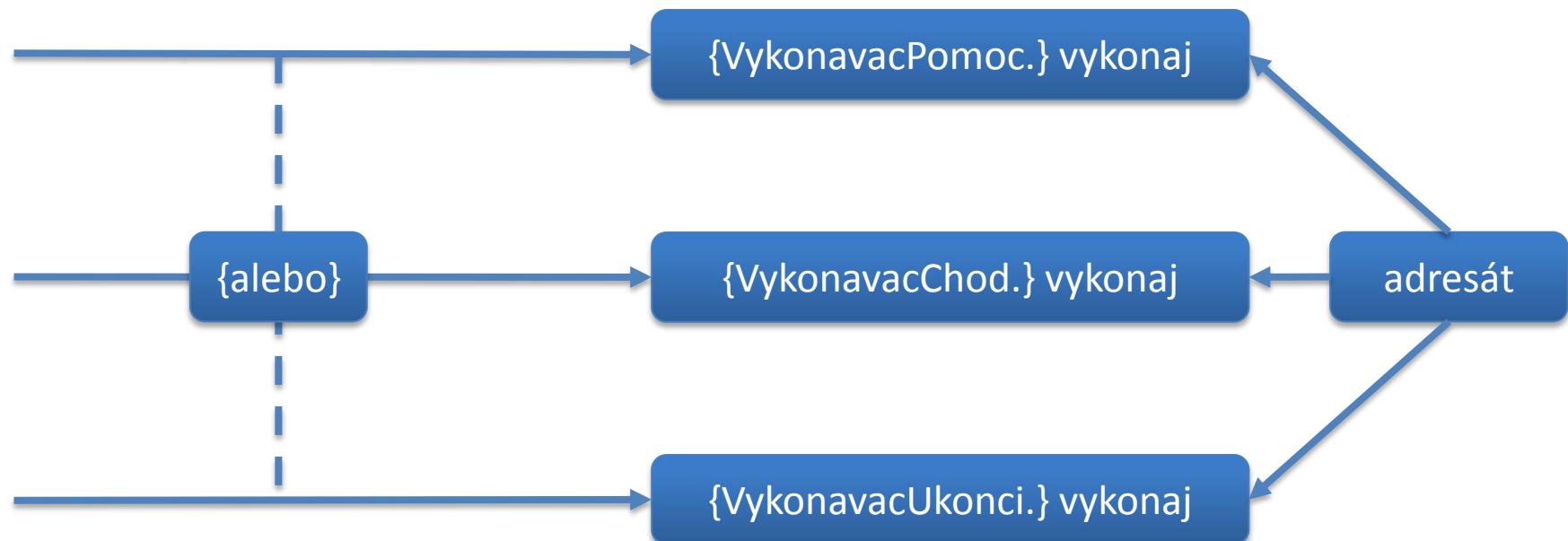
- preťažovanie – metódy a konštruktory s rôznym typom alebo počtom parametrov
- pretypovávanie – autoboxing
- parametrický – generické triedy

Protokol: správa → metóda

- jedna správa

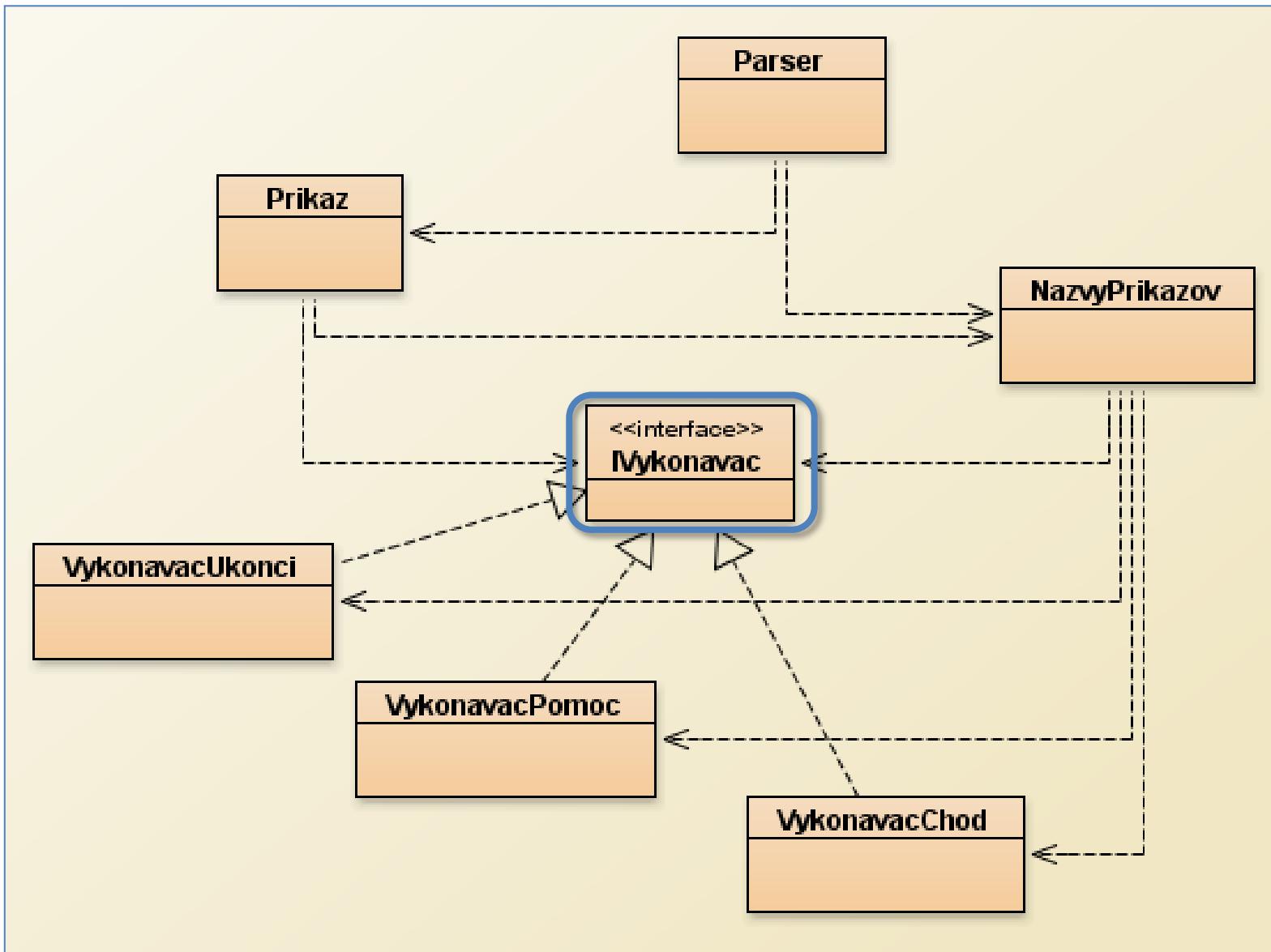
- rôzne metódy

Prostriedky jazyka Java

- správa v rozhraní – podmienka pre jej poslanie
- interface
 - explicitná definícia zoznamu správ v rozhraní
 - definuje typ objektových premenných
- trieda implementuje interface
 - zaručuje, že má implementované všetky metódy pre správy uvedené v interface
 - inštancie sú schopné chovať sa polymorfne – inkluzívny

Aplikácia interface do hry

Interface IVykonavac

```
public interface IVykonavac
{
    boolean vykonaj(Hrac paHrac, String paParam);
}
```

- kľúčové slovo interface
- správy bez modifikátora prístupu ukončené ;
- vždy public

Implementácia rozhrania

- explicitné uvedenie inteface v hlavičke triedy
- ľubovoľný počet implementovaných interface
- metódy pre všetky správy z interface
 - musia byť verejné
 - správy sa musia presne zhodovať

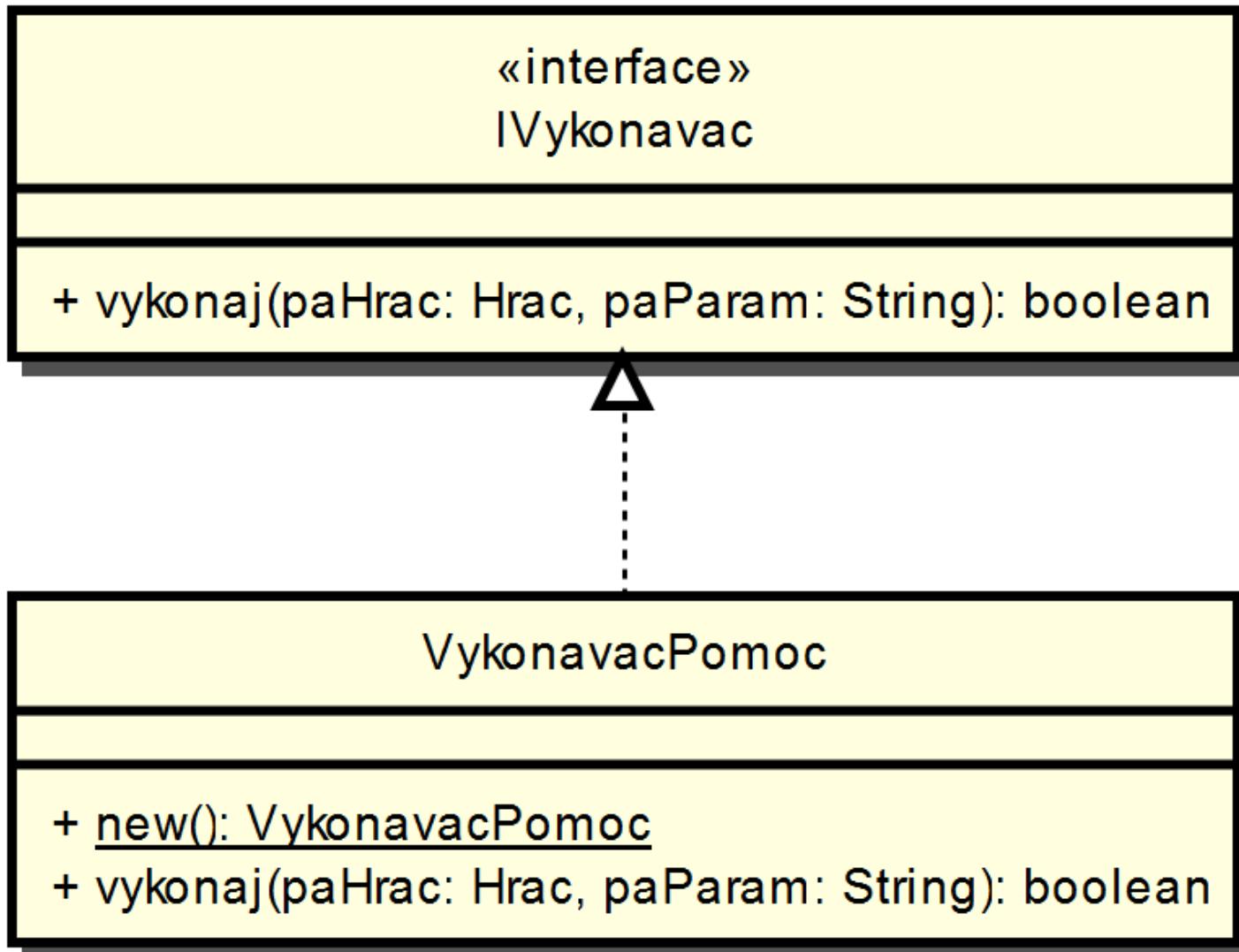
Java – implementácia rozhrania

```
public class VykonavacPomoc implements IVykonavac
{
    public boolean vykonaj(Hrac paHrac, String paParam)
    {
        System.out.println("Zabloudil si. Si sam.");
        System.out.println();
        System.out.println("Mozes pouzit tieto prikazy:");
        System.out.println("  chod ukonci pomoc");
        return false;
    }
}
```

Interface v UML₍₁₎

- obdĺžnik – ako trieda
- stereotyp «interface» nad menom
- len správy inštancii

Interface v UML₍₂₎

Poslanie správy prem. typu interface

I Vykonavac vykonavac;

vykonavac = aPrikazy.dajVykonavac(aNazov);

vykonavac.vykonaj(paHrac, aParameter);

Statický kontra dynamický typ₍₁₎

- statický typ
 - uvedený v definícii objektovej premennej
 - určuje sa pri preklade
 - určuje množinu správ, ktoré je možno poslať (iné nie)
- dynamický typ
 - skutočný typ objektu referencovaného premennou
 - určuje sa za behu pri priradení hodnoty premennej
 - určuje chovanie objektu, reakcie na správy

Statický kontra dynamický typ₍₂₎

statický typ

I Vykonavac vykonavac;

vykonavac = aPrikazy.dajVykonavac(aNazov);

vykonavac.vykonaj(paHrac, aParameter);

dynamický typ

nevieme odvodiť z príkazu
môže byť

VykonavacUkonci, VykonavacPomoc, VykonavacChod

Spracovanie správy pri polymorfizme₍₁₎

vykonavac.vykonaj(paHrac, aParameter);

VykonavacPomoc

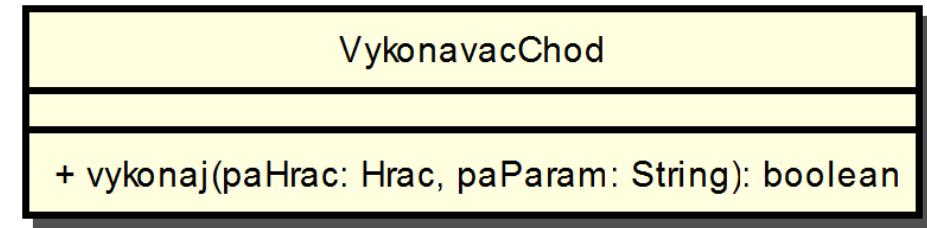
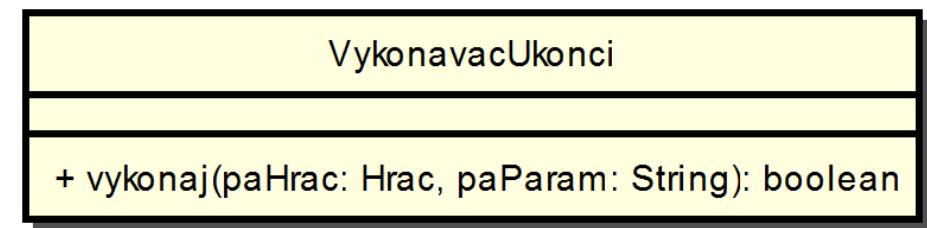
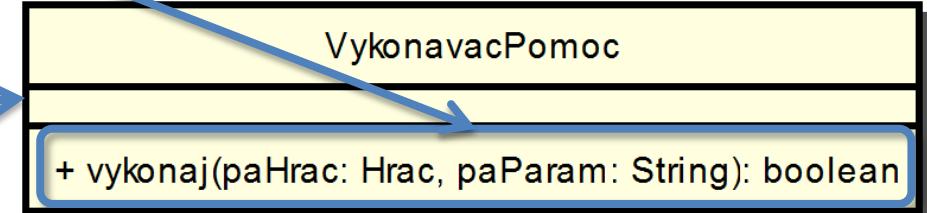
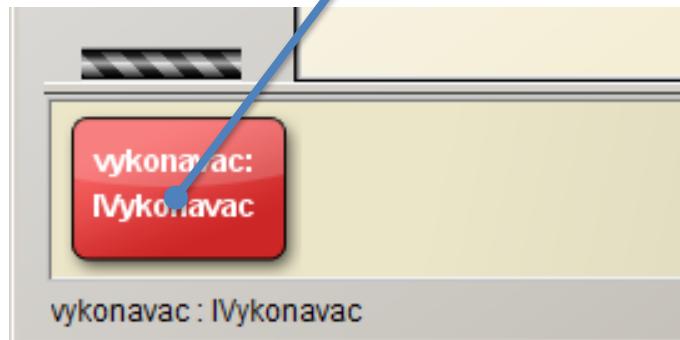
No fields

Show static fields

Inspect

Get

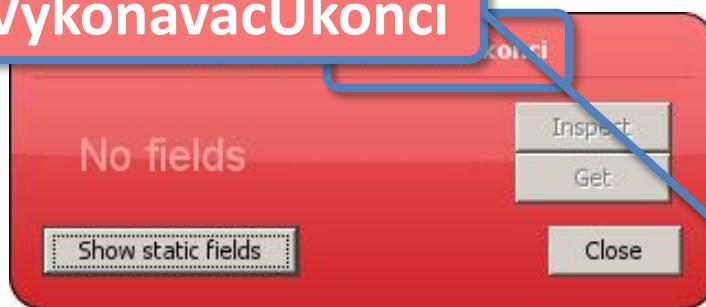
Close

Spracovanie správy pri polymorfizme₍₁₎

vykonavac.vykonaj(paHrac, aParameter);

VykonavacUkonci

VykonavacPomoc

+ vykonaj(paHrac: Hrac, paParam: String): boolean

VykonavacUkonci

+ vykonaj(paHrac: Hrac, paParam: String): boolean

VykonavacChod

+ vykonaj(paHrac: Hrac, paParam: String): boolean

Statický kontra dynamický typ

- príkaz bol rovnaký
- statický typ je rovnaký
- vykonávajú sa rôzne metódy

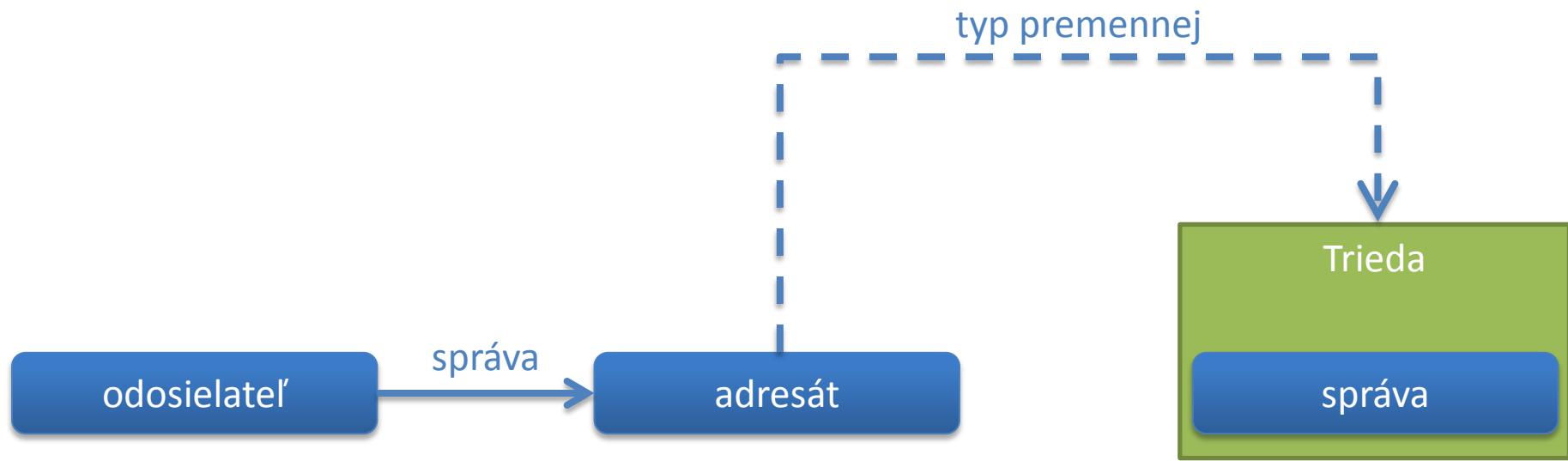
Rozhranie – vonkajší pohľad

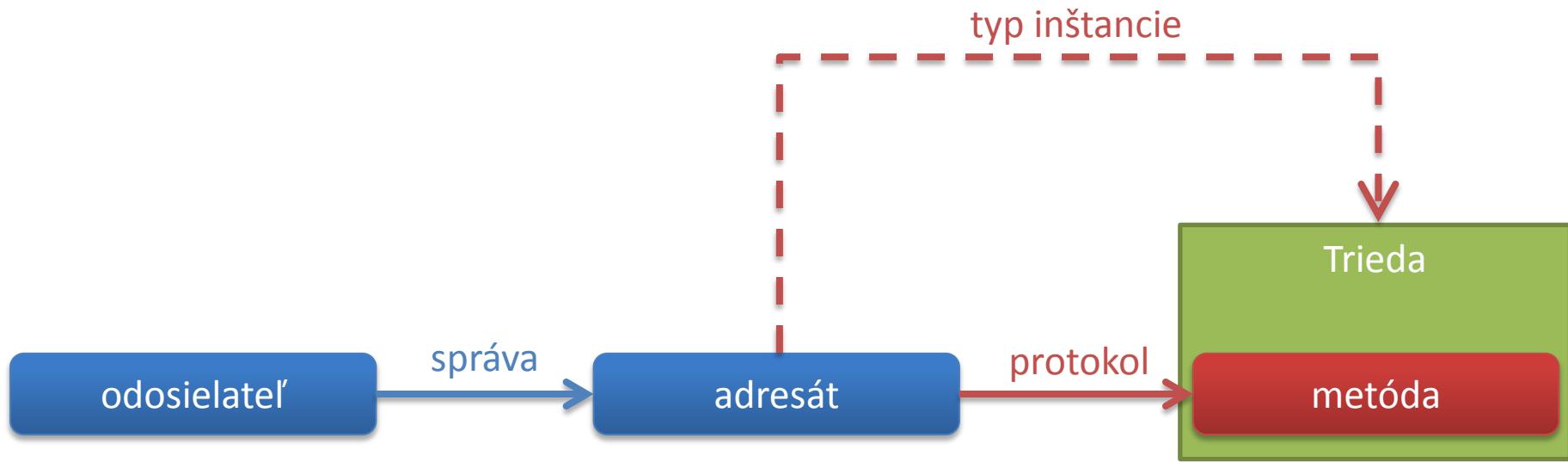
Implementácia – vnútorný pohľad

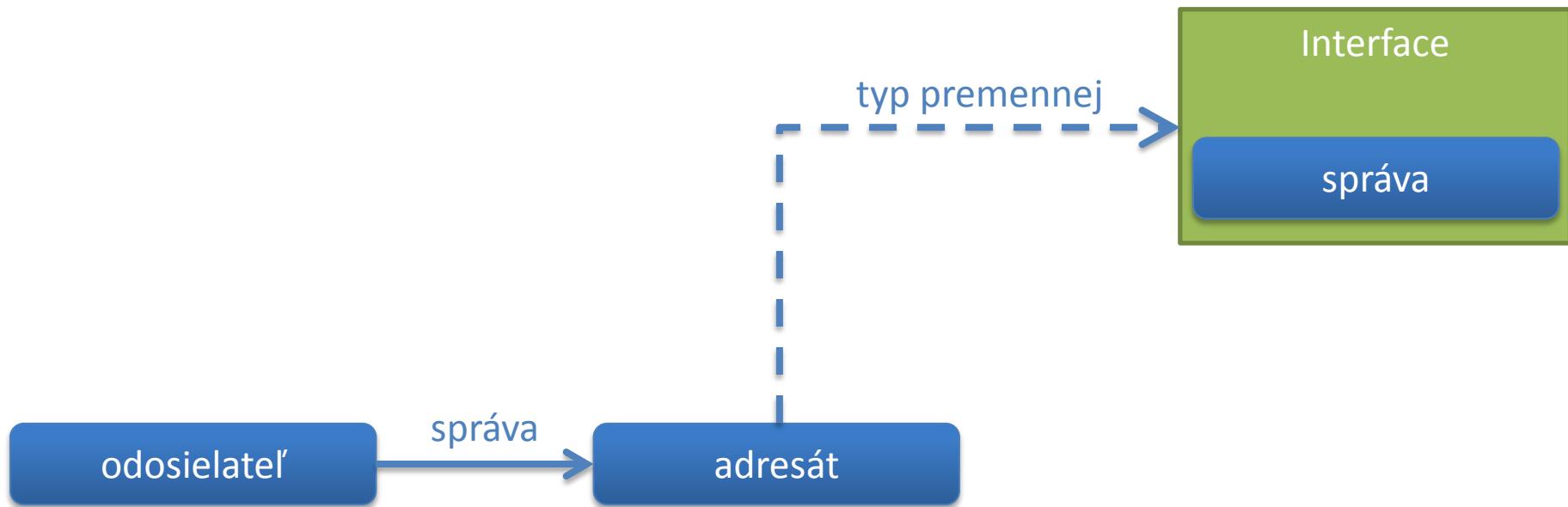
Jazyk – vonkajší pohľad

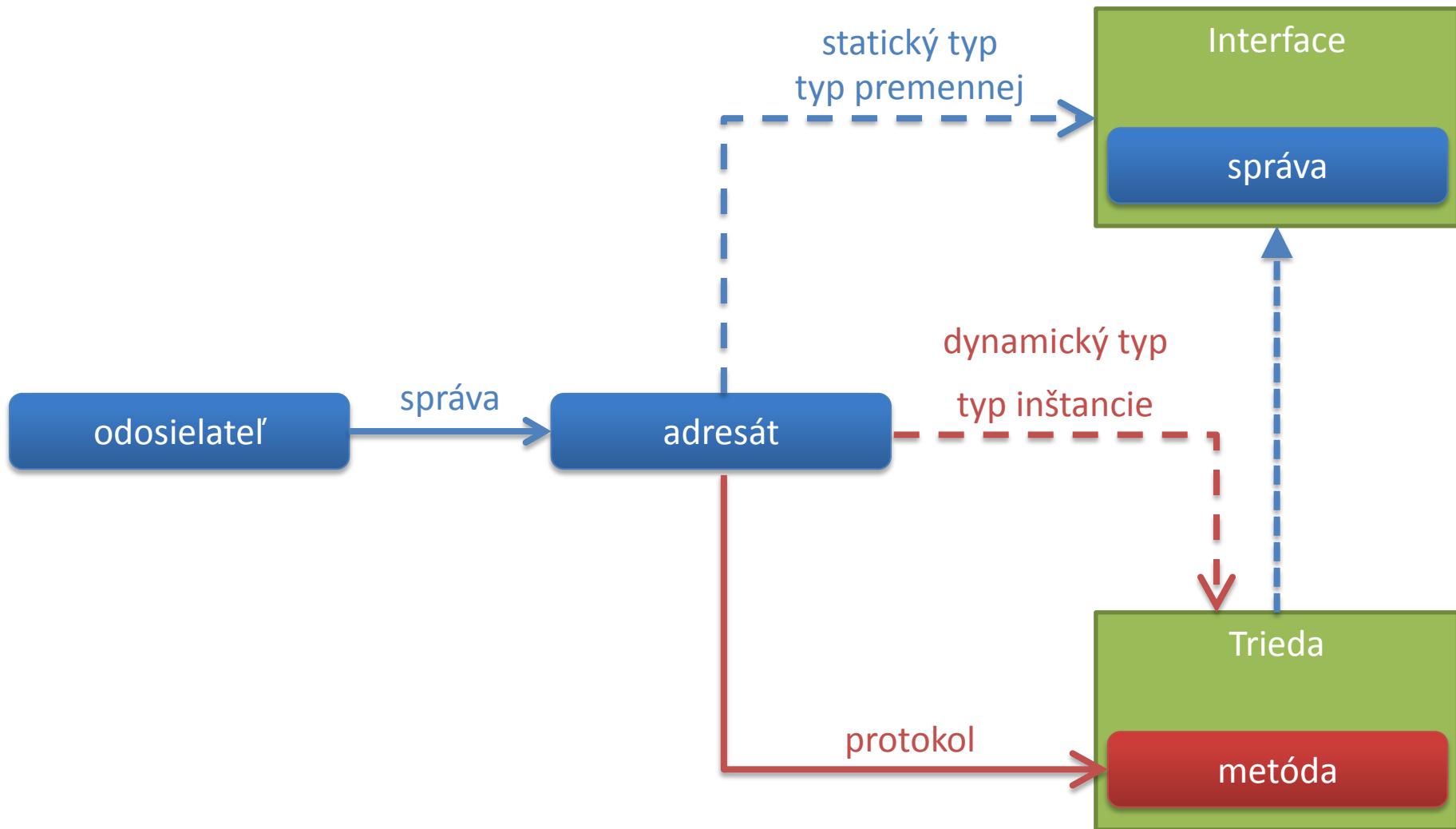
Jazyk – vnútorný pohľad

Polymorfizmus – vonkajší pohľad

Polymorfizmus – vonkajší pohľad

Metóda dajVykonavac v NazvyPrikazov

```
public IVykonavac dajVykonavac(String paNazov)
{
    if (paNazov.equals("pomoc")) {
        return new VykonavacPomoc();
    } else if (paNazov.equals("chod")) {
        return new VykonavacChod();
    } else if (paNazov.equals("ukonci")) {
        return new VykonavacUkonci();
    }
    return null;
}
```

Typová kompatibilita a interface

- inštancia je typovo kompatibilná s interface ak jej trieda implementuje daný interface
- hodnota null je typovo kompatibilná so všetkými interface

Typová kompatibilita v dajVykonavac₍₁₎

```
public IVykonavac dajVykonavac(String paNazov)
{
    if (paNazov.equals("pomoc")) {
        return new VykonavacPomoc();
    } else if (paNazov.equals("chod")) {
        return new VykonavacChod();
    } else if (paNazov.equals("ukonci")) {
        return new VykonavacUkonci();
    }
    return null;
}
```

Typová kompatibilita v `dajVykonavac`(2)

```
public IVykonavac dajVykonavac(String paNazov)
```

```
{
```

```
    if (paNazov.equals("pomoc")) {  
        return new VykonavacPomoc();  
    } else if (paNazov.equals("chod")) {  
        return new VykonavacChod();  
    } else if (paNazov.equals("ukonci")) {  
        return new VykonavacUkonci();  
    }
```

```
    return null;
```

```
}
```


Zjednodušenie pomocou HashMap

- inštancie vykonávačov nemajú atribúty
- => nemenia svoj stav
- => všetky inštancie budú mať rovnaký stav
- => možno ich predpripraviť do zoznamu

Trieda NazvyPrikazov s HashMap₍₁₎

```
private final HashMap<String, IVykonavac> aVyknavace;  
  
public NazvyPrikazov()  
{  
    aVyknavace = new HashMap<String, IVykonavac>();  
  
    aVyknavace.put("pomoc", new VykonavacPomoc());  
    aVyknavace.put("chod", new VykonavacChod());  
    aVyknavace.put("ukonci", new VykonavacUkonci());  
}
```

Trieda NazvyPrikazov s HashMap₍₁₎

```
public boolean jePrikaz(String paNazov)
{
    return aVykonavace.containsKey(paNazov);
}

public IVykonavac dajVykonavac(String paNazov)
{
    return aVykonavace.get(paNazov);
}
```

Nový príkaz ukaz

- refactoring
- jednoduché pridávanie príkazov
 1. nová trieda – vykonávač
 2. zaradenie inštancie do HashMap

Pridanie nového príkazu – vykonávač

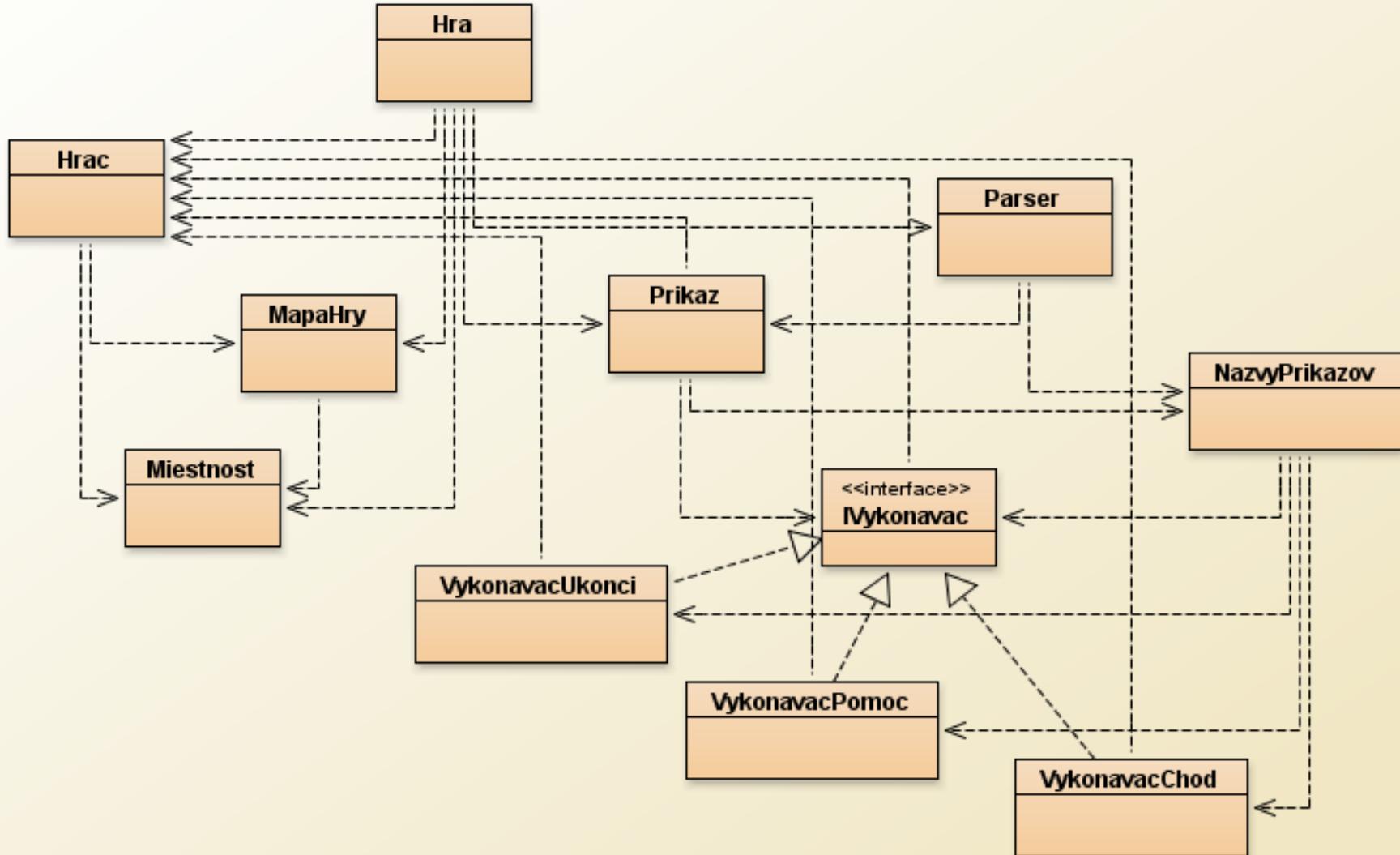
```
public class VykonavacUkaz implements IVykonavac
{
    public boolean vykonaj(Hrac paHrac, String paPar)
    {
        Miestnost akt = paHrac.dajAktualnuMiestnost();
        System.out.println(akt.dajUplnyPopis());

        return false;
    }
}
```

Pridanie nového príkazu – HashMap

```
aVykonavace = new HashMap<String, IVykonavac>();  
  
aVykonavace.put("pomoc", new VykonavacPomoc());  
aVykonavace.put("chod", new VykonavacChod());  
aVykonavace.put("ukonci", new VykonavacUkonci());  
aVykonavace.put("ukaz", new VykonavacUkaz());
```

Konečný stav

Vďaka za pozornosť